A1 Topaic 13

02 Máthair agus páiste

Éisteacht

2

02 Máthair agus páiste

Le múineadh:
- Orduithe a thabhairt do pháistí agus orduithe ginearálta a thabhairt.

3

Bileog

Máthair agus páiste

4

©GaeilgegoDeo2024

Máthair agus páiste

- Tóg tamall agus léigh an liosta orduithe ar an mbileog.

5

Máthair agus páiste

1. Cas timpeall.
2. Téigh suas an staighre.
3. Téigh amach go dtí an carr.
4. Brostaigh ort.
5. Nigh do lámha.
6. Cuir ort do lámhainní.

6

Máthair agus páiste

- Faigh do leabhair scoile.
- Dún an fhuinneog.
- Oscail do chóta.
- Dún an doras.
- Ith suas do bhricfeasta.

7

Máthair agus páiste

- Anois, éist le Clíona ag labhairt lena iníon, Sadhbh.
- Caithfidh tú tic a chur in aice leis na horduithe a chloiseann tú.
- Cloisfidh tú an mhír dhá uair.

8

Máthair agus páiste

Cuir tic leis na horduithe a thugann Clíona do Shadhbh:

1. Cas timpeall. ☐
2. Téigh suas an staighre. ☐
3. Téigh amach go dtí an carr. ☐
4. Brostaigh ort. ☐
5. Nigh do lámha. ☐
6. Cuir ort do lámhainní. ☐
7. Faigh do leabhair scoile. ☐
8. Dún an fhuinneog. ☐
9. Oscail do chóta. ☐
10. Dún an doras. ☐
11. Ith suas do bhricfeasta. ☐

9

Máthair agus páiste

Cuir tic leis na horduithe a thugann Clíona do Shadhbh:

1. Cas timpeall. ☐
2. Téigh suas an staighre. ☐
3. Téigh amach go dtí an carr. ☐
4. Brostaigh ort. ☐
5. Nigh do lámha. ☐
6. Cuir ort do lámhainní. ☐
7. Faigh do leabhair scoile. ☐
8. Dún an fhuinneog. ☐
9. Oscail do chóta. ☐
10. Dún an doras. ☐
11. Ith suas do bhricfeasta. ☐

10

©GaeilgegoDeo2024

Máthair agus páiste - Script

- **Clíona:** A Shadhbh, ith suas do bhricfeasta go beo! Beimid déanach don scoil!
- **Sadhbh:** Tá mé críochnaithe!
- **Clíona:** OK, téigh suas an staighre anois agus nigh d'aghaidh.
- **Sadhbh:** Ceart go leor, a mham.
- **Clíona:** Faigh do mhála scoile agus tú thuas staighre.

11

Máthair agus páiste - Script

- **Sadhbh:** Tá sé agam.
- **Clíona:** Cuir ort do chóta.
- **Sadhbh:** Ach níl sé fuar!
- **Clíona:** Cuir ort do chóta a dúirt mé agus do lámhainní.
- **Sadhbh:** Ceart go leor!
- **Clíona:** Cas timpeall go bhfeice mé… Dún an cóta, le do thoil.

12

Máthair agus páiste - Script

- **Sadhbh:** Ach níl…
- **Clíona:** Dún an cóta agus tar amach go dtí an carr go tapaidh.
- **Sadhbh:** Tá mé ag teacht.
- **Clíona:** Dún an doras i do dhiaidh.
- **Sadhbh:** Tá sé dúnta!
- **Clíona:** Brostaigh ort! Táimid déanach cheana féin.

13

©GaeilgegoDeo2024

1. Cas timpeall. ★
2. Téigh suas an staighre. ★
3. Téigh amach go dtí an carr. ☐
4. Brostaigh ort. ★
5. Nigh do lámha. ☐
6. Cuir ort do lámhainní. ★
7. Faigh do leabhair scoile. ☐
8. Dún an fhuinneog. ☐
9. Oscail do chóta. ☐
10. Dún an doras. ★
11. Ith suas do bhricfeasta. ★

14

Máthair agus páiste

- Anois, éist arís leis an script.

15

Máthair agus páiste - Script

- **Clíona:** A Shadhbh, ith suas do bhricfeasta go beo! Beimid déanach don scoil!
- **Sadhbh:** Tá mé críochnaithe!
- **Clíona:** OK, téigh suas an staighre anois agus nigh d'aghaidh.
- **Sadhbh:** Ceart go leor, a mham.
- **Clíona:** Faigh do mhála scoile agus tú thuas staighre.

16

©GaeilgegoDeo2024

Máthair agus páiste - Script

- **Sadhbh:** Tá sé agam.
- **Clíona:** Cuir ort do chóta.
- **Sadhbh:** Ach níl sé fuar!
- **Clíona:** Cuir ort do chóta a dúirt mé agus do lámhainní**.**
- **Sadhbh:** Ceart go leor!
- **Clíona:** Cas timpeall go bhfeice mé… Dún an cóta, le do thoil.

17

Máthair agus páiste - Script

- **Sadhbh:** Ach níl…
- **Clíona:** Dún an cóta agus tar amach go dtí an carr go tapaidh.
- **Sadhbh:** Tá mé ag teacht.
- **Clíona:** Dún an doras i do dhiaidh.
- **Sadhbh:** Tá sé dúnta!
- **Clíona:** Brostaigh ort! Táimid déanach cheana féin.

18

Máthair agus páiste

- Anois, léigh an script amach os ard..

19

©GaeilgegoDeo2024

Máthair agus páiste - Script

- **Clíona:** A Shadhbh, ith suas do bhricfeasta go beo! Beimid déanach don scoil!
- **Sadhbh:** Tá mé críochnaithe!
- **Clíona:** OK, téigh suas an staighre anois agus nigh d'aghaidh.
- **Sadhbh:** Ceart go leor, a mham.
- **Clíona:** Faigh do mhála scoile agus tú thuas staighre.

20

Máthair agus páiste - Script

- **Sadhbh:** Tá sé agam.
- **Clíona:** Cuir ort do chóta.
- **Sadhbh:** Ach níl sé fuar!
- **Clíona:** Cuir ort do chóta a dúirt mé agus do lámhainní.
- **Sadhbh:** Ceart go leor!
- **Clíona:** Cas timpeall go bhfeice mé… Dún an cóta, le do thoil.

21

Máthair agus páiste - Script

- **Sadhbh:** Ach níl…
- **Clíona:** Dún an cóta agus tar amach go dtí an carr go tapaidh.
- **Sadhbh:** Tá mé ag teacht.
- **Clíona:** Dún an doras i do dhiaidh.
- **Sadhbh:** Tá sé dúnta!
- **Clíona:** Brostaigh ort! Táimid déanach cheana féin.

22

Bileog

Máthair agus páiste

Líon na bearnaí

23

Líon na bearnaí

- Seo thíos an comhrá a chuala tú sa mhír éisteacha.
- Léigh an comhrá amach os ard.
- Líon na bearnaí leis na briathra cearta sa bhosca

24

Líon na bearnaí

- **Clíona:** A Shadhbh, ___ith___ suas do bhricfeasta go beo! Beimid déanach don scoil!
- **Sadhbh:** Tá mé críochnaithe!
- **Clíona:** OK, ___téigh___ suas an staighre anois agus nigh d'aghaidh.

25

©GaeilgegoDeo2024

Líon na bearnaí

- **Sadhbh:** Ceart go leor, a mham.
- **Clíona:** Faigh ________ do mhála scoile agus tú thuas staighre.
- **Sadhbh:** Tá sé agam.
- **Clíona:** Cuir ________ ort do chóta.
- **Sadhbh:** Ach níl sé fuar!

26

Líon na bearnaí

- **Clíona:** Cuir ________ ort do chóta a dúirt mé agus do lámhainní**.**
- **Sadhbh:** Ceart go leor!
- **Clíona:** Cas ________ timpeall go bhfeice mé… Dún an cóta, le do thoil.

27

Líon na bearnaí

- **Sadhbh:** Ach níl…
- **Clíona:** Dún ________ an cóta agus tar amach go dtí an carr go tapaidh.
- **Sadhbh:** Tá mé ag teacht.

28

©GaeilgegoDeo2024

Líon na bearnaí

- **Clíona:** **Dún** ________________ an doras i do dhiaidh.
- **Sadhbh:** Tá sé dúnta!
- **Clíona:** **Brostaigh** _____________ ort! Táimid déanach cheana féin.

29

Líon na bearnaí

- An bhfuil aon bhriathar nua sa chomhrá seo?
- Cuir línte fúthu.
- **Brostaigh,**
- **Faigh**
- An dtuigeann tú iad?

30

Líon na bearnaí

- **Brostaigh - Hurry**
- **Faigh - Get**
- Déan iarracht na horduithe seo a leanas a chríochnú ag baint úsáide as an dá bhriathar nua.
- Tog tamall iad a léamh ar dtús.

31

©GaeilgegoDeo2024

Líon na bearnaí

a) ______________________ do mhála scoile.

b) A Chiara, ______________________ le do thoil!

c) ______________________ do bhróga peile.

d) ______________________ anois a Sheáin.

32

Líon na bearnaí - Freagraí

a) Faigh ______________________ do mhála scoile.

b) A Chiara, brostaigh ______________________ le do thoil!

c) Faigh ______________________ do bhróga peile.

d) Brostaigh ______________________ anois a Sheáin.

33

Líon na bearnaí

- Cad a déarfá le níos mó ná duine amháin?

- **Brostaígí**
- **Faighigí**

34

©GaeilgegoDeo2024

Bileog

Máthair agus páiste

Beirt Pháistí

35

Beirt Pháistí

- Anois, tá Clíona ag labhairt lena mbeirt pháistí.
- Léigh an comhrá amach os ard arís, líne ar líne.
- Líon na bearnaí leis na briathra cearta.
- Tabhair aire ar an modh ordaitheach, gan amhras, agus ar na haidiachtaí sealbhacha agus na rialacha a bhaineann leo.

36

Beirt Pháistí - Freagraí

Clíona: A Shadhbh agus a Sheáin, ithigí suas bhur m bricfeasta go beo! Beimid déanach don scoil!

Páistí: Tá muid críochnaithe!

Clíona: OK, Téigí suas an staighre anois agus nígí bhur n- aghaidheanna.

Páistí: Ceart go leor, a mham.

37

©GaeilgegoDeo2024

Beirt Pháistí - Freagraí

Clíona: Faighigí bhur málaí scoile agus sibh thuas staighre.

Páistí: Tá siad againn.

Clíona: Cuirigí oraibh bhur g cótaí.

Páistí: Ach níl sé fuar!

Clíona: Cuirigí oraibh bhur g cótaí a dúirt mé agus bhur lámhainní.

38

Beirt Pháistí - Freagraí

Páistí: Ceart go leor!

Clíona: Casaigí timpeall go bhfeice mé… A Sheáin, dún - do ~~an~~ ***chóta***, le do thoil.

Páistí: Ach níl…

Clíona: Dún an cóta agus tar amach go dtí an carr go tapaidh, a Sheáin.

39

Beirt Pháistí - Freagraí

Páistí: Tá mé ag teacht.

Clíona: Dún an doras i do dhiaidh, a Shadhbh.

Páistí: Tá sé dúnta!

Clíona: Brostaígí oraibh! Táimid déanach cheana féin.

40

©GaeilgegoDeo2024

Beirt Pháistí

- Cuireann an aidiacht shealbhach ***bhur*** urú ar ainmfhocail.
- An cuimhin leat an ghreille seo a leanas a bhaineann leis an urú?
- Líon isteach é.

41

Beirt Pháistí

n	**n**	**M**	**bh**	**n-gutaí**

42

Beirt Pháistí

n	**n**	**M**	**bh**	**n-gutaí**
d	**g**	**b**	**f**	
t	**c**	**p**		

43

©GaeilgegoDeo2024

Beirt Pháistí

- An féidir leat smaoineamh ar aon áit eile ina n-úsáidtear urú sa Ghaeilge?

- Tar éis ***i***
- Tar éis ***An g****casann tú timpeall****?***
- Tar éis ***ár, bhur, a***

44

©GaeilgegoDeo2024